

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorát, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjárt külön 30 kr.

Nyilttér sora 18 kr.

Előfizetési felhívás

a „Közérdek“ V. évfolyamára.

Kiadónk áldozatkészsége lehetővé tette, hogy fenntartsuk vállalatunkat továbbra is azon czélok szemelött tartása mellett, melyek e lap megindítására buzdítottak. Közéletünk eseményeinek hű naplója, a felmerült eszmék párttekineteten felül álló közlönye, a hazafias szellem fenntartója és terjesztője marad jövőre is. — Munkatársaink és levelezőink szives közreműködésével változatossá igyekezzünk tenni lapunkat, s míg „Tárczája“ és „Csarnoka“ kisebb közleményekkel, beszélvényekkel, költeményekkel fog szolgálni, addig a gazdasági rovatban a mezőgazdaság és kertészet köréből adunk hasznos tudnivalókat.

Jól tudjuk, hogy a magyar napilapok bámulatos elterjedése folytán sokan feleslegesnek tartják a vidéki lapokat. De felelik, hogy egyetlen lap sem vállalkozik különösen saját érdekeink képviselésére, — kiválsan csak megyénk és városaink, különböző testületeink ügyeinek felkarolására. — Egyik-másik lapban közölve van ugyan néha egyes hír, esemény, de egész megyénk mozgalmainak hű képét rendszeresen egy lap sem foglalja együvé, ez csak a „Közérdek“ feladata lehet.

Méltán kérhetjük tehát a mélyen tisztelt olvasó közönség szives pártolását és anyagi támogatását, — valamint szives fogadunk bármely oldalról jövő szives közreműködést, mely a kitűzött czélok körébe tartozik.

Nagy-Enyed, 1885. évi december havában.

**Dr. Magyar Károly, Szilágyi Farkas,
Török Bertalan**
a „Közérdek“ felelős szerkesztői.

A „KÖZÉRDEK“ ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egy hónapra . . . — 40 kr.

Wokál János, kiadó.

Az év végén.

„Vedd számba minden estve, mit az a napon véghez vittél“ — mondja a böles. Ezen böles tanács ujul fel emlékezetünk világában, midőn kisdéd lapunk számára e késő estvére hanyatlott esztendőben az utolsó főcíkket írjuk meg. — Mert a haldoklás órája ütött az 1885-dik év számára is s ott a nagy temetőben, melyben a letűnt évek, évszázadok pihennek viharos járásuk paradízmái után, — a sírásók már készílik az ő részére is a csendes nyugalom ágját.

És mi, kik folyama alatt anyyakkal együtt nem hajtók fejünket ama hosszú álomra, hanem isten jóvoltából korágyát körülállhatjuk s bucsu-közszorítását elfogadhatjuk, vegyük számba, hogy magyar államunk és nemzetünk életére vonatkozólag hagy-e maga után hátra áldásos nyomokat. Olyan nyomokat, melyek arra érdemesítik, hogy őt a jó, vagy legalább is a kielégítő évek rovatába vezethessük be azon nagy kimutatásban, melyet magyar államunk itt a Kárpátok aljában ide-oda már ezer év óta készít, az egyes éveknek, nemzeti érdekeink szempontjából elbírált milyenségéről.

Ha azon munkásságra visszatekintünk, melyet társadalmunk ez évben kifejtett, és számba vesszük azon eredményeket, melyeket ez évi társadalmi munkásságunk felmutathat, kimutatásunkban az 1885-dik évet bátran jobb éveink rovatába jegyezhetjük be, annyival inkább, mivel multunk keserves tapasztalatai megtanítottak, hogy midőn magyar államiságunknak egyes eltűnt évei milyensége felett mondunk ítéletet s azt óhajtjuk, hogy közülök a jók rovatába is vezethessük, tulszigorúan ne legyünk.

Terünk szük volta nem engedi meg, hogy bevégzett képét adjuk társadalmunk e hanyatló évben kifejtett munkásságának és elért eredményeinek. ez okon meg kell elégednünk azon rövid jelzéssel, hogy a magyar társadalom az 1885-ik év folyamán lankadatlan erővel és kitartással dolgozott s erről maradandó áldásos eredményeket képes felmutatni. A kisebbekről nem szólva, ez évben mutatta be a művelt világnak egy fél évig nyitva állott országos tárlatában, hogy ellenségeink által gonosz indulattal annyira ocsárolt, sokak által nem ismert, vagy félreismert nemzetünk minő óriási mérvű előrehaladást tett az ipar, fölemelés és a kultúra minden ágaiban. A művelt nemzetek fiai a világ minden tájáról eljöttek

megtekinteni országos kiállításunkat. Azt látva, megbámulták nemzetünk életrealóságát, minden iránybani fejlettségét s azon meggyőződéssel távoztak tőlünk, hogy a magyar nemzet a világ legműveltebb nemzetei sorában méltóan foglalhat helyet. — Az 1849. évi katasztrópha után emigrált hazánkiai megismertettek minket úgy, mint az alkotmányosságért, szabadság- és egyenlőségért nem csak lelkesedni, hanem diesben harezolni és elvérzeni is tudó nemzetet. — az 1885. évi országos kiállításunk pedig a magyart mint munkára termelt nemzetet mutatta be, mely alkotmányos és békés állapotot a munkásságra, az alkotásra, általán a fejlődésre akarja és tudja felhasználni.

S ha csak ennyit tudnánk is felmutatni egy esztendőről, már az is megérdemelne, hogy azon évet, melyből ilyen felmutathatunk sikerült, jó éveink rovatába vehessük be.

Ugy, de e mellett e hanyatló évről fel tudjuk mutatni az erdélyi magyar közművelődési együletet is, melynek bölesójét ez év eleje ringatta s most mint egy megizmosodott, a lét feltételeivel bíró magyar nemzeti alkotást hagyja maga után hátra. — Nemzetünk öntudata most már e hanyatló évben jutott azon komoly meggyőződésre, hogy az Erdély hazarészben lakó és rohamos pusztulásnak indult magyarság megmentése érdekében tennie kell sokat. A nemzet tevékenysége ez irányban meg is indult és pedig olyan erővel, melyből alaposan merithetjük azon reményt, hogy e hazarészben pusztulásnak indult magyarságunk további pusztulása ellenébe rövid idő alatt erős gát lesz emelve.

S mert a nemzet áldásos tevékenysége ez irányban az 1885-ik évben indult meg s vetette meg az erdélyi magyar közművelődési egyület alapját, a magyar társadalom ez irányban kifejtett munkásságának ez ideig elért örvedetes eredménye is méltán arra indíthat, hogy az 1885-ik évet jó éveink rovatába jegyezzük be.

Vegyük ezekhez még azt is, hogy hazánk Isten jóvoltából meg volt kimélve ez évben a véres hadjáratok pusztításaitól s a föld olyan bőségen megtermelte a föld népe számára a kenyeret, hogy a takarékos munkás ember a kenyér hiánya miatt indokolt panaszt nem emelhet.

Pájdalom, lenne okunk más, t. i. sőtét szempontokból is mondaní itéletet az 1885-ik évről. Ugyanis kivitali forgalmunk ez évben határozottan rossz volt s ennek következtében nemzetgazdaszatunk hanyatlott, mely hanyat-

TÁRCZA.

Kályha mellett. *)

Meleg kályha szelid enyhén,
Jöszte, kedves, ülj le mellém,
Mig a percz int búcsúra;
Lobogó tűz zsongó neszszel,
Édes ábrándot éleszt fel,
Mint a pásztor-furulya.

Bár a tél viharja zordon,
Bár őrzöngve havat hordjon
Künn a föld bús tájirúl:
Könnyű ábránd szárnya messze
Röpit nyílt, rózsás szigetre,
Hol fényes tavasz virúl.

Hol a barna erdők keble,
Dél hevében elepedve,
Hűs fuvalomárt lehel;
Dalba olvad fel az élet,
És a szem bármerre téved:
Minden ugy vonz, érdekel.

Igy, ragyogó képzeletben
Lelked tájról tájra lebben,
Részegítőn anyyi báj,
S elfelejted, hogy körülted
Mily nyomasztó ködbe sülyedt
Gyászt visel a téli táj.

Jer hát, kedves, hagyd a dolgot,
Addig lész igazán boldog,

Mig a szív ábrándot űz,
Mig ereid gyors patakját
Fölhevítve hajtogatják:
Szerelmem és ifju tűz.

Mert ne feledd: lesz idő még,
Hogy mi hó vágyba szövődék:
Minden ábránd ködbe vesz,
S ifju zsongó életednek
Emlékére bús szemednek
Alig egy pár könnye lesz.

Kályhádoz csak melege csál,
Mert szivedből, napjaiddal,
Kifogy a tűz, szétoszol;
Örömid csak abba' látod:
Hogyha meg lesz vetve ágyed
S örökre lenyughatol . . .

Maradj te csak . . .

Maradj te csak a régi, édesem!
Ne fuss, ne törj a nagy világ után;
Légy, mint valál, szegényes, egyszerű,
De tiszta szívű falusi leány.

Ne csalogasson égő gyöngy sora,
Melyen a színek egymást kergeti:
Minden gyöngyszem, mig csillog, tündököl,
Árnycát be, a szív felé veti.

Ne áhítsd a büszke termeket,
A szenvedés e titkolt odút:
A boldogság, mert kergetik sokan,
Bejtett kunyhókba menekül, buvik.

A hirnésre se vágyakozz soha,
Ha nem ismernek: százszor többet ér.

A hir szekere: diadalkocsi,
De hányak lett már halottiszekér!

Maradj te csak szegény kunyhóba' benn,
Hidd, édesem, hogy jobb lesz ott nekéd
A kis völgyben, hol idegen gyanánt
Csak a vándorló szellők lejtének.

Ott majd nyugalom körzi lényedet,
▲ nap ha kél, vagy éjszakába tűnt,
S együtt járván az élet utait:
Mesés boldogság léssen életünk.

Mert hó szerelmünk áldó melegén
Enyhülni fog az egykori ború.
Miként sugáros nyárnak idején
Az éjszaka sem zordon, szomorú.

Maradj te csak a régi, édesem!
Ne fuss, ne törj a nagy világ után;
Légy, mint valál, szegényes, egyszerű,
De tiszta szívű falusi leány.

Jakab Ödön.

Karácsony itt — és ott.

Hány gyermek-sziv dobog fel ujongva e legszebb,
legkedvesebb ünnep említésére! Már hetekkel előre nem
tudnak másra gondolni, másról beszélni, mint a karácsi-
nyi ünnepekről. — A szegények s gazdagok gyermekei
egyaránt örülnek a Jézuska eljövételének, mikor szép aján-
dékokkal szokta a jókat megjutalmazni.

Előre igyekezik minden gyermek óhaját a Jézuska-
val tudatni, mert hiszen ők egytől-egyig jók voltak! Ta-
tuska és mamácska igazolhatják ezt legjobban. — A kis
leány babát, főzőedényt, képes könyvet, — a fiu lovat,
kardot, puskát kíván. Végre itt van a várva-várt szent
este. A csengetyű ezüst hangja egybehívja a családtago-

* Mutatvány szerzőnek „Hangok az ifjúságból“ című költeményeiből.

lás káros visszahatását megéreztek: az ipar, kereskedelem, hitel s nagyban előmozdította az egyesek vagyoni hanyatlását, fájdalom, sokaknak teljes bukását.

A nemzet egyesének anyagiakban való hanyatlása pedig nagyon káros hatással szokott lenni a nemzeti általános fejlődésre, emelkedésre.

Elszomorító feljegyezni valónk ez évről az is, hogy államháztartásunk deficizitje ez évben sem enyészett el a kívánt mértékben, sőt azon keserves tapasztalatot hagyja maga után hátra lelkünkben, hogy ennek elenyészését, dacára az ez irányban kifejtett nagymérvű erőfeszíté-sünknek, a közel jövőben nem is remélhetjük.

Ezek eléggé elszomorító tapasztalatok az 1885-ik évről jó emlékének róvására.

Hanem valamint az egyesek, családok ritkán jegyezhetnek fel életük folyamán olyan esztendő, mely fájdalommal visszamelegkezésre is ne szolgáltatott volna okot, így egy állam, egy nemzet életében is ritkán fordul elő olyan év, melyben folytatott küzdelmeik minden tekintetben ohajtott eredményt mutassanak fel s aggodalomra semmi okot ne hagyjon maga után hátra.

A társadalom, a nemzeti közszellem életrealitása, ereje, Isten segítségével, sok nehézséget el bír távolítani előrehaladásának útjából.

Társadalmunknak, nemzetünk közszellemének életrealitása, ereje felől pedig világosan meggyőződhetünk a bucsuzó évben s ezen örvendés meggyőződés könnyíti aggodalmink súlyát s midőn az 1885. év estvéjén számba vesszük az ennek folyamán folytatott munkásságunk eredményeit, általában azon örvendés tanulságát vonhatjuk el, hogy ez az év nemzetünk névze nem mult el hasznos eredmények nélkül s azt nemzetünk életrajzában a jobb évek sorába jegyezhetjük fel.

Vajha a közelgő újról, midőn estvére hanyatlik, még több örvendést jegyezhetnénk fel annyi viszontagságot átélő nemzetünk és államunkra nézve, mint erről, melytől pár nap múlva végleg bucsut veszünk.

Ez nagy részben tőlünk is fog függni. Azon legyünk tehát, hogy társadalmi munkásságunk munkakedve ne lankadjon jövőben sem s fölébredt nemzeti önértetünk fokmérője még magasabbra emelkedjék. Ekkor meglévő bajaink mellett is megnyugvással nézhetünk elébe a jövőnek.

—i.

A nagyenyedi kaszinó évi közgyűlése.

A nagyenyedi kaszinó évi rendes közgyűlést folyó december hó 20-án tartotta meg az egyeslet tagjainak élénk érdeklődése mellett.

Br. Splényi Henrich idősb igazgató megnyitó beszédében szívesen emlékezett meg a kaszinó halottjairól. Jelenesen ennek évke hosszú soran volt derek elnök, néhai id. zeykfalvi Zeyk Karolyról, ki nem csak buzgó tevékenysége és áldozatkészsége, hanem szívélyes előzetekénysége

mindvégig élénk kedélye által az egyesletnek életető lelke volt; továbbá Lóte Lajos főiskolai tanárról, a kiváló szak-tudósról, nagyműveltségű férfitől, mint a kaszinó választmányának egyik volt munkás tagjáról.

Közgyűlés kimondja, hogy az elnöki megnyitó beszéd egész terjedelmében vezették be a jegyzőkönyvbe.

Ezután a szokott tárgysorozat rendjén a kiküldött bizottságok tették meg jelentéseiket. Megállították a tagsági díj, az 1886-ik évi költségeloirányzat; kiválasztották a lapok, melyek a jövő évre az egyeslet részére meg fognak rendelteni stb.

Mielőtt az indítványok tárgyalására került volna a sor, fölemelkedik az egyeslet egyik legrégebb és legtisztelendőbb tagja, idősb Gáspár János s bejelenti, hogy könyvtára rendezése közben kezeibe akadt egy füzetecske, mely „Alsó-Fehérmegye casinója” megalakulások 1833. febr. havában mondott beszédekét foglalja magában s általában a megalakulás történetét írja le; abból pár részletet olvasott fel, végül ezen becses füzetecskeát az egyesletnek ajándékozta.

Közgyűlés hálás köszönetet szavazott idősb Gáspár János egyleti tagnak nagybecsű ajándékáért és kimondotta, hogy biztosabb megőrizhetőség okáért az egész füzet tartalma vezették be a jegyzőkönyvbe. továbbá felhívta a „Közérdek” című helyi lap szerkesztőségét, hogy ezen füzetet lapjában ismertesse, tartalmát a tárczarovatban tegye közzé s a lap azon számaiból, melyek ezen füzet tartalmát közlik 10—10 példány, a füzettel együtt helyeztessenek könyvtára.*)

A választmány indítványa folytán egyhangulag kimondatott, hogy a „nagyenyedi kaszinó” öt egymásután következő évek alatt egyenlő részletben lefizetendő 100 frt alapítvánnyal az „erdélyi magyar közművelődési egyeslet” alapító tagjai sorába lép. A delutáni folytatolagos ülésen pár kisebb fontosságú ügy elintézése után megválasztott az új tisztikar a következő egyleti tagok személyében:

Elnök br. Kemény Kálmán főispán, igazgatók báró Splényi Henrich és Csató János alispán, jegyző Váro Ferenc, könyvtárnok Bihari István, pénztárnok ifj. Gáspár János, gazda Rákosi Bálint. — Választmányi tagok: id. Gáspár János, dr. Magyarai Károly, Medgyes Balint, Garda József, Török Bertalan, Szalánczi Lőrincz, Szilágyi Farkas Szilágyi Gyula, Zeyk Kálmán.

Ezzel a mindvégig élénk közgyűlés az új tisztikar éljenzése közben feloszlott.

Egy egyleti tag.

*) Ezen kis füzetet a „Közérdekben” közelebből ismertetni fogjuk s tartalmának közlését megkezdjük. Reánk nyediekre és Alsó-Fehérmegyeiekre, kiknek okmányaiak az 1848—49. években legnagyobb részben megsemmisültek, kiváló becses és érdekességgel bírnak minden olyan okmányok, munkák, melyek megériknek s ennek központja Nagy-Enyednek politikai és társadalmi küzdelmeit ismertetik, ezeknek emlékét őrzik a nemzeti nagy szabadságharcunkat megelőző időkből.

Szerk.

A felruházandó iskolás gyermekek ügye.

— Negyedik közlemény. —

A Farkas Mária urnő és Kiss Ilona k. a. ivén a Szentkirály- és Tőjisutczában aláírtak:

Dr. Nagy Albertné 2 forint és 5 drb ruha. Pogány János 1 frt. Miklósi Lászlóné 30 kr. Vajna István 50 kr. Török Bálintné 1 frt. Török Antalné 1 frt. Ifj. dr. Nagy Albertné 1 frt, egy véka alma. Valaki 20 kr. Czajlerné 2 kupa dió. Demeter Sándor félvéka alma. Czell Antal 2 véka alma. Polyovich Sándorné 1 frt. Radivo Károlyné 1 véka alma. Kovács Sára 1 véka alma. Török Dánielné 2 véka alma. Kiss Albertné 1 frt. Fodor Károlyné 1 drb kézimunka. Szilágyi Etelka kézimunka. Tamás Sándorné sorsolásra való tárgy. Deési Samu 50 kr. Kovács Lőrinczné 2 drb ruha. Lieblieh Lajosné 50 kr, ruha. Veres Miklósné 2 drb sorsolásra való tárgy. Schneider Frigyes 50 kr. Bodola Jánosné 50 kr. Török Józsefné 1 frt. Brassainé 20 kr. Czajler Edéné 30 kr. Özv. Klimes Károlyné 1 véka dió. Buda Edéné 2 véka alma. Szász Józsefné 1 véka dió, mogyoró. Sebestyén Sándorné 1 véka alma. Telegdi Liza 2 drb sorsolási tárgy. Lázár Adolf 2 drb ruha. Szőrcsei Gergelyné 1 frt, 1 drb ruha. Fodor Miklósné 2 kupa dió 1 kupa szilva. Vadász K. 10 kr. Özv. Müller Jánosné 20 kr. Ince Istvánné 20 kr. Pogány Györgyné 1 frt, 2 véka alma 8 kupa aszaltszilva. Özv. Lengyel Károlyné 1 frt 4 drb ruha, 1 tál írószésza. Farkas Mária 2 drb uj köteny, 1 női kabát, 2 drb sorsolási tárgy, 1 tál bírsalmasajt. Papp Gyulané 1 frt, 1 kosár dió és aszaltszilva. Szilágyi Józsefné öt fertáj szilvaiz. N. N. 20 kr. Özv. Keresztes 10 kr. N. N. 50 kr, 1 drb könyv kisorsolásra. Lenk Lajosné 1 frt. Pekár 40 kr. Péter Józsefné 10 kr. Benkő Benedek 40 kr. Pogány Polixéna 1 forint. Nagy Józsefné 1 drb czukortartót sorsolásra. Biró Miklósné 1 frt. Bartha Ilona 20 kr. Császár Zsuzsanna 50 kr. Mátyás Sándorné 30 kr. Baló Pálné 30 kr. Nagy Mózes 1 frt. Geger Otília és Ludmilla sorsolásra való tárgy. Fonyi József 40 kr. Ezen ivén összege 24 frt 30 kr.

T. Réthi Gábor ur gyűjtőívén a Tót-utczában a következők írtak alá:

Nagy Sándor 50 kr. Kovács Ignáczné egy kabát és két nadrág. Horváth Józsefné egy kis kötösderék, egy kenyér és gyümölcs. Dunai Albert 50 kr. Kis Zsigmond 50 kr. Réthi Károlyné gyümölcs. Jován Antalné 50 kr. Veres Albertné egy ruhanyereg köntös, mellény és ujas. Jancsó Józsefné kisanemű. Adler Samu vasuti mérnök 1 frt. Schmidt György tornatanár 50 kr. Réthi Gábor 50 kr. Ez ivén összesen 21 frt.

A Czirner Józsefné és Szilágyi Farkasné urnők ivén a közlés után adakoztak még:

Gyárfás Lajosné elhunyt fia Dobolyi György nevében 4 drb uj téli kendőt.

A Wokál Jánosné és Makkai Domokosné urnők ivén a közlés után adakoztak még:

czimlappján. Végtelenül szeretem olvasni Beksicsét is, látszik minden sorából, hogy nagyon szereti hazáját, de rosszul választja egy barátait. Quintus szintén jóízű ember, Táborit is szeretem, olyan vékony czingár legényke lehet, aki örökké a színésznők után futkos. . . De hát magam is olyan hamis kópé voltam jogászkoromban.

Az öreg Puleszky urat már ösmerem a Bolond Istókból. Akármit ír, mindig csak abban a bölcsesség. Az öreg Puleszky tovább lát az orránál. S ezzel nagyon sok van mondva. En csak azt csodálom, hogy amit ír, azt az orrával el nem törli.

Egyszóval megszerettem a lapot s el nem tudnám hagyni semmi áron. Most ősz felé nagyon megromlottak a szemeim, s minthogy a „Pesti Hirlap” betűi is nagyon megromlottak, már-már az elválás küszöbén állottunk, midőn egy nap, valami két hete annak, egyszer csak megjelent az én kedves lapom megifjodva, ragyogó pompában.

Megörültem neki. Mintha csak kitalálta volna, hogy válni akarok, hogy a szemem fáj.

Örömben elhatároztam hálából, hogy mint hajdan a jó öreg Zajtai István, betérek Budapestre s meglátogatom az újságomat.

Egész csodákat hallottam a rotációs-gépekről, s lapomat most rotációs-gépen nyomják, az új kornak eme csodáján. Nem kell már többé felhasitanom a kezemmel, fölívágva kapom, maga az a rotációs-gép metszi fel s olyan nyomot hagy, a merre vág, mintha ki lenne csipkézve.

Előkelő dolog ez. A mi a damánál a brüsszeli csipke, az a lapnál a megcsipkézett szék.

Egy szó mint száz, amit föltettem magamban, meg is cselekedtem; egy szép délután ott toppantam a „Pesti Hirlap” műhelyében.

Ott nagy előzetekénységgel fogadtak. De nekem mégis furcsán esett. Mert én egészen idegen voltam rájuk nézve, ámbár egy cseppet sem érezteték velem, míg ők egészen ismerősek voltak, noha én ezt nem birtam velők éreztetni. Hanem mondhatom, nagy változásan mentek keresztül. Borostyáni szikár, halovány, Kendi olyan mint egy burkus iskolamester, Mikszáth hasonlít egy vidéki fiatal prókatorhoz, Eötvös Károly egy csizmadia atyamester benyomását teszi, Beksics meg olyan, mint egy urasági nevelő.

Polonyi Domokos
Nuridsány Gergelyné 1
1 drb muffot, 1 drb fé
Nagy Mózes pén
Viktor megyei mérnök
frt 50 krt.

A Krizmanits V
nők ivén a közlés után
Angyalosi Póli el
A közölt összes
90 krt tesz.

Fogadják a neme
pártolásáért legforróbb
Nagy-Enyed, 18
A rendez

A szegény iskolás karácsony

Folyó hó 20-án sági ünnepély folyt le. ruházását eszközölő biz gyermekek karácsonyf város ruhakiosztást.

A polgári leány zsufozásig megteltek k sen érző hölgyeivel.

Az ünnepélyt a nus élénkklésével nyilági Farkas bizottság szede, melyben érde gyermekek felruházása közművelődés ez uton gát. A felruházandó tötte az ember megbíránt való tisztellett a a ruhakiosztás és a h különböző gyümölcsök sainak szétosztása. Jö 2. az ev. ref. leányis vegyes iskola 3 nőven 9 növendéke, 5. a B növendéke, 6. a gör. 7. az előkészítő polg. Összesen 90 szegény mát és cipőt stb. 20

A kiosztás bevé felügyelő ur kiváló sz bizottság ügybuzgó e a bizottsági tagoknak

— Azt a nagy mondan.

Legott levezette mutatták az új rotác Eppen akkor is tes sárkány, mely za kész újságot köpköd.

Egy óriási pap Hirlap” egy napra val huszezer.

Ezt a papirszal mikor a komédiás hu a gyomrából, és meg

A papirszalag aztán beljebb húzza csuszik az óriási pár is, — most egy hett elmetzsi (tud az a g olyan alakura, a mily kell. Ezzel tovább sz mindez lóhalálban tör az elmetzett vonalot meg is száritotta a n ér a már elvált péld másba rakja könyv-a rakott példány, s eg összehajlik ketrét, n henger alá ér, a me ujra felszalad a lejtő át kibajja a kész p világra! Beszél el

Ilyen csodálato nyetegben s utközbé S míg a retten hengerből, billentyű mindenből áll, ezt a meg arra is rőer (m ponteket), hogy azt kött ki.

Megcsóváltam a multam a gigászt, m végzi óriási pontosság még kevesebbet érte láttam.

tek ügye.

na k. a. ivén

ruha. Pogány

István 50 kr.

Íj dr. Nagy

Czajlerné 2

Antal 2 véka

Polyné 1 véka

Belné 2 véka

1 drb kézi-

andorné sor-

es Lőrinczné

eres Miklósné

gyes 50 kr.

rt. Brassainé

Polyné 1 véka

Belné 1 véka

Alma. Telegdi

2 drb ruha.

r Miklósné 2

Özv. Müller

ay Györgyné

zv. Lengyel

Farkas Mária

ási tárgy. 1

dió és aszalt-

N. N. 20 kr.

könyv kisor-

éter Józsefné

ena 1 forint.

Siró Miklósné

0 kr. Mátyás

Mózes 1 frt.

Árgy. Fonyi

utezában a

egy kabát és

esderék, egy

is Zsigmond

talné 50 kr.

mellény és

vasuti mér-

Réthi Gábor

urnók ivén

györgy nevé-

urnók ivén

eset is, látszik

de rosszul

amber, Táborit

et. aki örökre

olyan hamis

Boloné Istók-

ség. Az öreg

yon sok van

azt az orrá-

nem tudnám

megromlottak

eti is nagyon

allottunk, mi-

er csak meg-

ó pompában.

a volna, hogy

mint hajdan

meglátogatam

-gépekről, s

kornak ome

a kezemmel,

zi fel s olyan

es csipkezeve-

sszeli csipke,

gamban, meg

ntam a „Pesti

nekem mégis

rájuk nézve,

g ok egészen

lök érzetnél.

ek keresztl.

et egy burkus

atal prókator-

r benyomását

nevelő.

Polonyi Domokosné 1 drb ruha helyett 1 forintot. Nuriásny Gergelyné 1 drb női ujjast, 2 drb női sapkát, 1 drb muffot, 1 drb férfi sapkát.

Nagy Mózes pénztárnokhoz adott e czélra Osztián Viktor megyei mérnök ur 1 frtot. Jakab Károly szabó 1 frt 50 krt.

A Krizmanits Vilmosné és Veksler Ferenczné urnók ivén a közlés után adakozott:

Angyalosi Póli élelem helyett 20 krt.

A közölt összes pénzdományok összege 161 forint 90 krt tesz.

Fogadják a nemes szívű adakozók e szent ügy meleg pártolásáért legforróbb köszönetünket.

Nagy-Enyed, 1885. decz. 23-án.

A rendező bizottság nevében

Nagy Mózes,

b. titkár és pénztárnok.

A szegény iskolás gyermekek második karácsonyfája Nagy-Enyeden.

Folyó hó 20-án délután 4 óra közt egy jótékony-sági ünnepély folyt le. A szegény iskolás gyermekek felruháztatását eszközölő bizottság ekkor állította fel a szegény gyermekek karácsonyfáját és ekkor tartotta meg a nyilvános ruhakiosztást.

A polgári leányiskola nagyterme és melléktérmei zsufolóságig megteltek közeléltünk kitűnő férfaival és nemesen érző hölgyeivel.

Az ünnepélyt a polg. leányiskola növendékei a hymnus eléneklésével nyitották meg. Ezt követte tiszt. Szilágyi Farkas bizottsági elnök emelkedett igen szép beszéde, melyben érdekesen fejtegette a szegény iskolás gyermekek felruháztatásának elodázhatatlan szükségét és a közművelődés ez uton való terjesztésének kiváló fontosságát. A felruháztandó gyermekekhez szólva, szívökre kötötte az ember megbecsülést, háladatosságot és az isten iránt való tiszteletet és szeretetet. — Ezzel kezdetét vette a ruhakiosztás és a halommal felgyült sültek, téstták és különböző gyümölcsöknek és a karácsonyfa minden áldásainak szétosztása. Jött 1. az óvodának 16 kis növendéke, 2. az ev. ref. leányiskola 11 növendéke, 3. e lutheranus vegyes iskola 3 növendéke, 4. a róm. kath. vegyes iskola 9 növendéke, 5. a Bethlen-főiskola elemi osztályainak 4 növendéke, 6. a gör. kath. vegyes iskola 3 növendéke, 7. az előkészítő polg. fiu- és leányiskola 44 növendéke. Összesen 90 szegény tanuló nyert téli meleg ruhát, csizmát és cipőt stb. 300 frt értékben.

A kiosztás bevégezése után Gáspár János kir. tanfelügyelő ur kiváló szép beszédben emelte ki a rendező bizottság ügybuzgó elnökének, fáradhatlan titkárnak és a bizottsági tagoknak e nemes ügyben kifejtett odaadó

— Azt a nagy szörnyeteget jöttem megnézni — mondtam.

Legott levezettek a földszintre a nyomdába s megmutatták az új rotációs-gépeket.

Eppen akkor is prűskölt és dolgozott ez a rettenetes sárkány, mely zakatol, zúg, köhög: papirost eszik és kész újságot köpköd.

Egy óriási papirtekeres áll előtte, melyből a „Pesti Hirlap“ egy napra való minden példánya kitelik, több mint huszezer.

Ezt a papirszalagot huzogatja a nagy szörny, mint mikor a komédiás huzza a pántlikát, csakhogy az kifelé a gyomrából, ez meg befelé a gyomrába.

A papirszalagot legelőször megmedvesíti egy helyen, aztán beljebb huzza s telenyomja az egyik oldalát, tovább eszszik az óriási pántlika, s telenyomja a másik oldalát is, — most egy henger alá jön s a gép egy éles késsel elmetszi (tud az a gép még tán gondolkozni is) éppen olyan alakura, a milyennek egy „Pesti Hirlap“-nak lennie kell. Ezzel tovább szalad a már tele nyomott papir (de mindez lóhalálban történik), mire egy készlélék kettészakítja az elmetszett vonalon. Ezalatt egy másik készlélék már meg is száritotta a megmedvesedett lapot. Most egy lejtőre ér a már elvált példány, hol valami gonosz guóm egymásba rakja könyv-alakba. A lejtőnél lesuhan az egymásba rakott példány, s egy tompa kés rácsap a közepére, mire összehajlik kétrét, most megint tovább fut, míg egy másik henger alá ér, a mely megint összehajítja egyszer, akkor újra felszalad a lejtőre, a bonnan a gép egy szárijnyílason át kibajtja a kész példányt, mintha mondaná: „Eredj a világra! Beszélj el mi történt.“

Ilyen esodálatos utat tesz meg a papir az óriási szörnyetegben s utközben újság lesz belőle.

S míg a rettenetes ördög mű, mely ezer srófból, hengerből, billentyűből és tudja isten meg a gépész, mi mindenből áll, ezt a nagy munkát oly örült gyorsan végzi, még arra is rsér (mint a nagy tarokkisták játékközben a pontokat), hogy azt is olvassa s jelzi, hány példányt lökött ki.

Megcsóváltam a fejemet, s miután jó darabig megbámultam a gigászt, mely száz embernek munkáját egymaga végzi óriási pontossággal és bravórral, hazajöttem és most még kevesebbet értek hozzá, mint azelőtt, mikor még nem láttam.

munkásságukat. Megható köszönetet mondott a felruháztott és megvendégelt szegény gyermekek nevében. Köszönetet mondott továbbá a tanügynek e tény által való előbbre viteleért valamint a közművelődésnek és általános jólétnek előmozdításáért.

Itt fel kell említenünk, hogy Czirner Józsefné bizottsági tag vendégszerető házána folytat le az ünnepély előkészítő része is, melyre szívesen hívta meg dr. Boez Józsefné, Danes Samuné, özv. dr. Donogány Jakabné, Farkas Mária, Folyóvich Sándorné, dr. Kovács Ödönné, Krizmanits Vilmosné, Ludvig Jánosné, Makkai Domokosné, Szilágyi Farkasné, Winkler Jánosné, Wokál Jánosné bizottsági tagokat, kik a női ruhák és fehérművek elkészítésében részt venni kívántak s így ott egész délutánokat töltöttek el a fehérművek és ruháknek szabásával, azok összeállításával, elkészítésével vagy saját költségükön való elkészítésével. Ez uton sikerült a bizottságnak huszonhét rend teli leányöltözetet ingyenesen elkészíteni. Minden nemes tett önmagát a tevőt dícséri! Mi nem is dicserjük e nemesen érző nők gyűjtői fáradságait és e közérdekű munkában való nemes versenyt, csak is arra kérjük a böles isteni gondviselést, hogy tartsa meg őket jólétben és boldogságban, hogy még sokáig fáradozhassanak a szegénységben és nyomorban élő szegény iskolás gyermekek fősegélyezésén, mert így terjedni fog városunkban a közművelődés, emelkedni fog az általános jólét. Isten áldása legyen e nemes ügy vezetőinek munkájukon!

Egy szemtanu.

CSARNOK.

Mindenszentek éjszakája.

— Flandriai beszély. Fordította V. D. —

VI.

Tíz évvel később Rubens ismét meglátogatta Köln városát; II. Fülöp spanyol királytól megbízatást kapott, hogy az Esecuria számára a flandriai iskola legjobb festményeit vásárolja be. E czélból utazta be Flandria különböző városait és a kiválóbb művészek műtermeit is meglátogatta. Önkényt érthető, hogy a Rembrandt volt az első, awhová ellátogatott. Alig lépte át Rubens az óndonszerű ház küszöbét, a változást, amely rajta történt, erősen megbámulá. Hogy az épület tulajdonosa valamivel gazdagabb lett volna, nem igen lehetett egyszerre elhatározni; hanem nagyobb rend és tisztaság volt észrevehető. A rézkilinesek, mint az arany úgy ragyogtak, a lépcsők tisztára voltak surolva és mind a két felén porcellán virágtartókban virágzó naranccsák állottak.

A lak beljében még sok feltűnő változás ötlött a szem elé. A folyosó téglaí, melyeknek tíz év előtti színeire rá nem leheté ösmerni, pirosoltak, ragyogtak a tisztaságtól; egyszerű, hanem újonat új függönyök voltak az ablakon láthatók és mindenütt jószagu virágjillat áramlott széllyel. Az első esengettyűszóra egy ifju ügyes nőcseléd jelent meg. Rubens követé őt és semmit sem talált abból, mi első látogatásakor ott volt. Egy kis társalgóterem volt Rembrandt műterme előtt. Itt üldögélt egy kellemes, szabályos vonásu korosacska törpe zömök nő; szürke gyapru ruhába volt öltözve, nyakán aranylánc függött, övébe pedig egy csomó kules volt akasztva. Nyakfodra ragyogó fehér volt, haja szürkésbe vegyült és úgy befonva hogy homloka egészen szabadon látszott. Rubens udvariasan meghajította magát előtte és megmondá kiletét.

— Rubens ur! kiáltott a nő. Fivérem mennyire fog örvendeni! De ön nálunk marad ugy-e? Csak nem fog ön más valakinél megszállani, mint határtalan tisztelőjénél, vágytársánál.

Amint Rubens mentegetőzni kezdte, folytató:

— Hogyha más valahová szállásolt, úgy fel kell önmek mondanai. Ha pedig egyáltalán éjjelre nem akarna nálunk maradni, legalább kérem nálunk átkezni. Még egy pohár vízezkét sem szabad másfél elfogadni, csak tőlem.

Egész látszólagos jóakarattal mondá ezeket s két nagy szemét le nem vevé a művészről. Mint barátot úgy fogadá Rubens, nem mint idegent. Ime fivérem, Rubens ur! szóla, miközben a műterem ajtaját kinyitá. Ez még meglehetősen a régi állapotban állott, csakhogy nem volt olyan porlepte és a nagy időtlen kúrtó helyén egy nagy Fayence-féle kályha állott.

Amint Rembrand Rubens nevét hallá, felkelt és eleibe ment.

— Isten hozta Antwerpen királya! szóla, hol hagyta félséged kísératét, hol?

Rubens e gunyos kérdésre elpirult.

— Fivérem nagyon szívesen látását akarja ezzel kifejezni, vágott közbe Rembrand nővére.

Az öreg festész nővére tekinté, arca ragyogott az örömtől, kezét nyujtá Rubensnek.

— Régen nem láttuk egymást. Sok minden történt azóta. Én megöregedtem, öreg Katalinom meghalt, Isten nyugasztalja! Hiszen ön ismerté őt.

— Ugyan, ugyan, vágott közbe nővére.

— Most Lujza nővérem lakik nálam; ő annyira ragaszkodik hozzám, hogy mindenről lemondott érettem. Most ő viseli gondomat, ő angyali jószág Rubens ur, valódi

angyal! Rembrandtnak könnybe lábbadt szemei; Rubens tiszteletteljesen tekinté Lujzára, ki irult-pirult, mint egy fiatal férjhezadó leány.

— Most vendégszeretőbb vagyok, mint azelőtt tíz évvel; Lujza mindent elkövet. Egy kicsit ugyan sokacskát költöget, egy szegény művésznek pedig, hiszen ön tudja, nem igen telik. De ki jön ott? Ugy látom, hogy Nikeleker a törvénytéki írnök. Isten hozta kedves barátom, Isten hozta!

Lujza a belépőt azonnal eltávolítani akarta és mondá: Fivéremnek most sok a dolga, nem ér reá önnel végezni.

— De hiszen én, drága kisasszony, örvendetes hirt hozok. Az önök nagybátyjok Gerecz ur meghalt és önök így körülbelöl négyszázezer forintot örökölnek!

Négyszázezer forintot! kiálta Rembrandt áthatottan.

— Igen, négyszázezeret. Gerecz ur hagyatéka két-százezer forint, egyet a kisasszony kap, egyet ön Rembrandt ur, egyet pedig az önök huga Margit, ennek gyermeke, vagy közeli rokona.

— Ő meghalt, szóla Rembrandt.

— Hát gyermekei?

— Azok is.

Elhalásuk még nincs törvényesen bizonyítva és mindaddig, míg ez meg nem történik, nem kapják ki e harmadot, még önök a magokéhoz is nehezen juthatnak.

— Tudja is azt ön, hogy mi a mi részünkhöz is csak akkor juthatnánk, ha a harmadik örököt megtaláltuk, mormogá Rembrandt.

— Vagy, folytató az írnök, ha önök a halálesetet be tudják bizonyítani, úgy azonnal kikaphatják.

— Hugóm egyik gyermeke meg úgy hiszem él, ha történetesen meghalt volna, úgy azt könnyen meg tudhatjuk.

— Margit gyermeke élne? Bátyám, te tudod, hogy életben van s róla még csak egy árva szót se szóltál. Hol van? Az Isten szerelmére kérlek mond meg!

— Föltéve, hogy őt Barruelló a szabó nem küldötte a kórházba.

— Barruello a szabó? Nála lenne az én unokaöcsém? Hát miért titkolod ezt előttem?

— Egy gyermeket nevelni, gondolni, hogy ha maga az ember is családapa, hozzá még szegény is, nehéz dolog. Nem tudod már rég ezen gyermeknek hollétét? Tíz éve annak éppen. Mindenszentek napja volt.

— Nikeleker ur! szóla nővére, ön bizonyosan tudja, hogy hol lakik ez a Barruelló szabó, vigyen engemet azonnal hozzá!

— Kisasszony kérem, ő a város másik részében lakik.

— Menjünk azonnal oda!

— Megengedik, hogy én is kíséretül szegődjem, szóla Rubens, egy hibát akarok jóvá tenni.

(Vége köv.)

IRODALOM.

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő hírlapok előzetési felhívását. — Ez utóbbiak között legrégibb az immár 38-ik évfolyamot élő „Vasárnapi Újság“, mely nagy képes hetilapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölélegessé teszi a magyar közönségnek hasonló lapok jaratását; míg társalaja a „Politikai Újdonságok“, a politikai heti események gondos és hű összeállítását adja és képes gazdasági mellékkelappal van bővítve. — A „Képes Néplap“ a legolcsóbb hetilap, a kevesebb vagyonosok vasárnapi újsága, tanulságos és mulattató tartalommal s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek kiegészítője a „Világkrónika“ című képmelléklet, mely eddigi rovatai mellett újévől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hirtökölönynek ép úgy, mint a „Képes Néplap“-nak ára feléért csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny“ szaklapnak előzetési felhívását, továbbá a Franklin-Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

„Hangok az ifjúságból.“ Jakab Ödön összes költeményei. Az újabb költő-nemzedéknek kevés oly tagja van, ki a múltat magyar közönség osztatlan tetszését oly méltán érdemelte volna meg, mint Jakab Ödön. — Alig tíz éve, hogy első költeményével a nyilvánosság elé lépett s azóta úgy az irodalmi körök, mint a költészet igazi barátjai nem közönséges érdeklődéssel kísérik a fiatal költő működését. — Jakab Ödön nem tartozik ama költők közé, kik írnak derűre, borura, ő csak akkor ragad lantot kezébe, ha benső ihlete sarkalja, jobban mondva: kényszeríti rá. Ilyennek ismerik őt azok, a kik hozzá közelebb állanak, s hogy így van ez és nem másként, fényesen bizonyítják költeményei. Nem egyszerre bár, de aránylag rövid időn hódította meg a közönséget. Meghódította első sorban lyrai költeményeivel, s mikor meggyőzte a legszigorubb kritikusokat is, hogy mint lyrikus az első közt van helye, csakhamar mint epikus költő szerzett elismerést fényes tehetségének. — Később mint rajzoló mutatta meg a „Székely Historiák“-ban, hogy nemesek a kötött formának, de a prózának is mestere. A „Székely Historiák“ megjelenésével csak fokozódott az érdeklődés a fiatal költő iránt, ki bármit ír: költő marad. — A kötet két részre oszlik. Az első rész lyrai költeményeket, a második rész elbeszélő költeményeket tartalmaz. A 20 ivre terjedő kötet ára fizve csak 1 frt 60 kr, pompás díszkötésben aranyfűzővel 2 frt 80 kr. — Gyűjtőknek 10 előfizet után tiszteletpéldánnyal szolgál Méhner Vilmos kiadó.

— A Pallas naptárai 1886-ra. „Nagy képes naptár.“ Szerkesztette Benedek Elek, 17 iv ára 1 frt. „Dzsentrí-naptár,“ azelőtt Mokány Berezi Humorisztikus naptára. Szerkesztették a Borsszem Jankó irástudói. Ára csak egy nőmös főres. „Kiállításai emlék-naptár.“ Szerkesztette Gelléri Mór. A trónörökös arczképével, számos illusztrációval és a kiállítások névsorával, ára 1 frt. „Iparosok naptára.“ Szerkesztette Gelléri Mór. Az összes iparágakra vonatkozó törvények, szabályok és egyéb közleményekkel. Ára 50 kr. „Képes sport-naptár.“ Szerkesztették Porcsolt Jenő és Kálmán. A vadászat, lovaglás, kocsisport, galamblovászat, eb-sport, vitorlázás, evezés, torna, atletika, velocipedezés

korosolyázás, halászat stb. kedvelők számára. Diszesen bekötve ára 1 frt 50 kr. Naptárainkat bérmentve ajánlván küldjük. Akik az öt naptárnak egyszerre tesznek megrendelést, vagy pedig egy naptárból ötöt rendelnek, 30%-nyi árengedményben részesülnek. Megrendelések Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság könyvkiadóhivatalához intézendők, Budapest, kecskeméti-utca 6. sz. — Kaphatók Wokál J. könyvtárusnál Nagy-Enyeden.

Révai-testvérek „Irodalmi értesítője” második, karácsonyi számát vették. E szám egy figyelemre méltó cikket közöl „A fiatal Magyarország” című alatti, melyben a hazai ifjúsági irodalom felett tart tanulságos szemlélet. — A magyar irodalmi újdonságok felsorolása után terjedelmes jegyzékét tartalmazza a száma francia és német új és jeles ajándék-műveknek és ez okból a karácsonyi és újévi ajándék választásánál igen jó tanácsadó e hézagot pótló vállalat ma megjelent száma. — A kiadó Révai-testvérek ingyen és bérmentve küldik meg az „Irodalmi értesítő” mindenkinek, ki eziránt hozzájuk fordul.

Kétezer magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album” című egyetemes magyar népdal-gyűjtemény eddig megjelent öt kötete ezer magyar népdalt foglal magában. Ezen elűt ezer dal is a n. é. közönséghez intézett többszörös-felkészítéssal küldött be az ország különböző vidékéről s reméljük, miszerint jelenlegi kérelmünk közlése után, a második ezer dal is rövid idő alatt egybegyűl. Felkérünk tehát mindenkit e hazában, hogy aki csak ismer egy vagy több oly magyar népdalt, amelyek a „Dalalbum”-ban még nem jelentek meg, szíveskedjék azokat egyhangra lehangjegyezni s azok teljes szövegét is leírva, alólírott szerkesztőséghez beküldeni és mi a dallamokat zongorára alkalmazva a Magyar Dalalbum-ban, a szöveget pedig a külön megjelenő szövegekben, a „Magyar Daltár”-ban fogjuk közölni. Meg vagyunk győződve, hogy Magyarország minden lelkes fia és leánya készséges örömmel teljesítendői kérelmünket, annyival is inkább, mert ezzel a nemzetiség oltárára áldoz s oly mű létesítéséhez nyújt segítséget, mely megbeesülhetetlen örök kincse leend a magyarnak. — A „Magyar Dal-Album” szerkesztősége Győrött.

VEGYES HIREK.

Esküvő. Kovács Ferencz derék csendőr főhadnagyunk folyó hó 21-én lépett házassági szövetségre Medgyes Erzsébeth kisasszonnyal, köztisztviselőben álló ügyvéd Medgyes Bálint szép műveltségű kedves leányával. Az esketési szertartást Dr. Kovács Ödön n.-enyedi theol. professor végezte gyönyörű alkalmi beszéd kíséretében. Isten áldása kísérje ezen szép házassági szövetséget.

Közlekedési akadály. A Sebas vize a havazást megelőzőleg medréről kilépvén, a szászsebesi térséget elöntötte s az alvinez-gyulafehérvári utszakasznak azon részét, mely a vasúti híd alatt vezet el, annyira megrongálta, hogy a közlekedési akadályt a szolgabíró által kirendelt 200 munkás sem volt képes megszüntetni. A közlekedés most nagy kényeztetéssel a lánkeréki oldalon nagy nehézségek mellett történik, mivel a réteket borító jég-réteg sok helyt nem oly vastag, hogy a rakott szekeret megbírja. Ideje volna már a minden évben megújuló nyomorúságot gyökeresen orvosolni.

A korosolyázás nagy élénkséggel indult meg, noha jégpályánk még nem oly sima és szilárd, mint a minők a máramarosmegyei lehetnek 20 R° foku hideg mellett. A korosolyázó egylet innep harmadnapján faklyafény mellett rendezte a mulatságot, melyen bizonyára nemcsak diszes, de népes közönség is fog részt venni.

Necrolog. Özv. Benedek Jánosné 74 éves korában e hó 20-án bevégezte sok nehéz megpróbáltatásnak kitett életét. Két szép reményű gyermekét, majd férjét vesztette el, ki a forradalmi időkben Nagy-Enyedi várossának főhadnagya, majd az alkotmány visszaállítása után hosszu ideig egyik törvénybírája volt. A megboldogult egyike volt a házi irányokban gazdag magyar nőknek ki a modern idők viszonyai csak nehezen tudott kibekülni. — Nyugodjanak békén hamvai!

Soltész Nagy János jószágigazgató s közéletünk egyik buzgó munkása, mint részvételt halljuk, közelebből súlyos betegségbe esett.

Szerencsés lövés. Csató János kir. tanácsos alispán a nagyenyedi vadászterületen egy lövéssel szép nagy vadkant ejtett el. — Alvinezen szintén lóttek közelebből egy szép vaddisznót.

Homokay László szintársulata legalább eddig nem részesült oly támogatásban, melyet úgy a műsor egybeállításánál, mint a játszóik igyekezeténél s részben jeleségénél fogva méltán megérdemelne. Melegen ajánljuk e nehéz viszonyokkal küszködő társulatot a műpártoló közönség figyelmébe; az úgy, melynek hivatással szolgálnak, egyttal a mi ügyünk is.

M. kir. posta-takarékpénztárak. Megyénk területén a következő községekben levő postahivatalok vannak megbízva a takarékbetétek elfogadásával: Abrudbánya, Balázsfalva, Gyula-Fehérvár-vár, Gyula-Fehérvár város, Maros-Ujvár, Nagy-Enyedi, Tövis, Verespatak, Vizakna, Zalathna.

Balázsfalván takarékpénztár létesítése tárgyában mozgalom indult meg, mely valószínűleg eredményre fog vezetni. — A mostani közgazdasági állapotok eléggé indokolják a megindult mozgalmat.

Elhalálozás. Sándor József alsószentmihályfalvi birtokos, tiszt. Sándor János miriszlói derék ref. lelkész és egyházmegyei főjegyzőnek egyetlen fítestvére folyó hó 23-án élete 46-ik évében jobblétre szenderült. Béke legyen porai felett, áldás emléken!

Öngyilkosság. Sziklai Aranka a kolozsvári nemzeti színház újonnan szerződött koloratur énekesnője csalákkalval megmérgezte magát, minek következtében folyó hó 23-án nagy kínok között meghalt. — Igen tehetséges fiatal színésznő volt, kielőtt egy szép és boldog jövőre állott. Szomorú jelei az időnek, ha még ilyen korban és ilyen kilátások között indíttatva érzi valaki magát arra, hogy az életét eldobja magától. A közkeletben álló ifjú színésznő tragikus halála Kolozsvár művelt közönsége lelkében általános részvételt keltett.

A szerb bolgárháború egyelőre szünetel, a hadviselő felek márczius 1-ig fegyverszünetet kötöttek s addig a békekötés is létrejöhet.

KÖZGAZDASÁG.

A burgonya izletesebbé tétele. Némely, különösen a korai burgonya aránylag igen sok szappanos és kevés lisztes részt tartalmaz, minél fogva nem oly jó, nem oly izletes, mint az érett burgonya. Következő egyszerű eljárás által a kevésbé jó burgonya is izletesebbé válik. Mikor a burgonyát feltesszük a tűzre, ugyanakkor tegyük fel a másik fazékba tiszta vizet s ezt is forraljuk fel. Ha a burgonyán levő viz néhányszor felforrt, szűrjük le s öntsük rá a más fazékból a forró vizet s hagyjuk most egészen megfőni, mire aztán ezt a vizet is leszűrjük s a burgonyához, — melyet mielőtt feltettünk, meghámoztunk — kevés sót és apróra vágott petrezselymet teszünk, aztán minél forróbban feltaljuk. Némcsak a korai, hanem minden burgonya ize javul, ha két vízben főzzük, és az sem határoz, hogy hámozva vagy hájában állítjuk a tűzhöz.

A borpenész. A must és a bor igen alkalmas különböző mikroorganizmusok tenyésztésére, melyek közül némelyek a mustban levő ezukrot, mások a bor alkoholját választják tevékenységük céljául. Az új borok különösen érzékenyek az ily behatások iránt, melyeket borbetegségek nevezünk. Az új borok még nem tisztultak meg egészen a különböző gombáktól, melyek részben már a szőlőn tenyésztek, részben pedig a levegőből jutnak a mustba, azonkívül a ujbort több-kevesebb fehérjét is tartalmaz, mely gomba organizmusok szaporodását és fejlődését jelentékenyen előmozdítja. A borpenész szintén ily betegség, melyet minden pinczegarda igen jól ismer s mely igen gyakori. Ha a borban még fehérje-anyagok vannak és sokat levegővel érintkezik, ez a mindenütt levő igen apró s e miatt észre nem vehető penészesira fejlődésére igen kedvező feltétel. E csira gyorsan fejlődik s rendkívül szaporodik, úgy hogy néhány nap alatt tömérdek új ezell támad. Ezeknek fehérje anyagokra és alkoholra van szükségük, hogy táplálkozhassanak, az alkoholt szénsavra és vízre bontják szét. Az alkoholtartalom folyton csökken, a bor gyengül s lassankint egészen elromlik, mivel az alkohol helyett víz marad vissza s a szénsav a levegőbe száll. A borpenész leginkább azokban az esztendőekben lép fel, midőn sok és könnyű bort termelnek s különösen akkor is, ha sok rothadt és beteg szőlőt sajtolnak. Az idej szüret sok helyen szintén ilyen volt, minél fogva ama termelvény tulajdonosainak különös gondot kell boruk egészségére fordítani. A penész 16–30° C. hőmérsékletben leggyorsabban fejlődik, minél alacsonyabb a hőmérséklet, annál kedvezőlenebb fejlődésére. Nagyobb alkoholtartalom mellett, valamint a fehérje anyagok hiánya következtében szintén nem fejlődhetik s innen van az, hogy ó-boroknál csak ritkán tapasztaljuk a betegséget. A ki az okszerű pinczegazdál-

kodás szabályait követi, úgy a penész, mint más betegségek ellen könnyen megsértheti borait. Legegyszerűbb módja különben a borpenész és más gombák fejlődése megakadályozásának néha tiszta hordókat használnunk s azokat mindig egészen tele töltnünk. (E—s.)

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 4527—1885.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 96 frt 66 kr. tőke, 1881. decz. 29-től 6% kamata, 26 frt 47 kr. költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedők Gyógy Todor, Raveka, Juon, Szaveta és Emilián kiskorúaknak a krakkói 464 sz. tjkben A+7 rsz. és özv. Gyógy Kosztáándinnának 1/6 részben használati jogával terhelt, valamint a krakkói 931 sz. tjkben özvegy Gyógy Kosztáándinné Vládanna nevében álló A+1—6. rendszámú fekvőeségei összesen 567 forint megállapított kiküldési árban Krakkó község előjárósági helyiségekben 1885. évi decz. 30-án d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen kiküldési áron alól is eladotnak.

Venni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óradéképességnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz befizetni.

Különbö az árverezés megállapított feltételei alólírt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1885. okt. 4-én.

Andel J. féle

új felfedezett

tengertuli por

pusztit

poloskát, bolhát, svábot, molyt, oroszbogárt, legyet, hangyát, pinczebogárt, madármolyt, egyáltalában mindennemű rovar, — majdnem természetfölötti gyorsasággal és biztonsággal, — oly formán, hogy a létező rovaroktól még csak nyoma sem marad annak. Valódi minőségben és olcsó áron kapható:

Prága

Adel J. féle gyógyfűkereskedésben

„a fekete kutyához” Huss utca 13.

Nagy-Enyeden ifj. WINKLER JÁNOS ur vegyeskereskedésében.

Karácsonyi és újévi ajándék-tárgyak

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel teljes tisztelettel tudatni, hogy karácsonyi és újévi nagymennyiségű alkalmas tárgyak érkeztek, u. m.: **dohány- és szivartartók, dohányzó asztalkák, pénz- és levéltárgyak, asztali liquer szervizek, toilette cikkek, íróeszközök, bronz márványból és fából, nagymennyiségű üveg galanterie cikkek, — virág-poharak vagy tartók, albumok, író mappák, zsebbeli toilette cikkek.** Legújabb **hajfordító, mely egy gyufa melegénél használható.** Zsebbeli íróeszközök különböző alakokban, finom fametszet különböző tárgyak, **illatszerek, valódi angol Essbouquet illatszerek szekrénykéi, — bronz kis kosarak, finom hársfonatu és vessző gyümölcsös kosarak.** Nagy választékban kézi és asztali lámpák, vadászkések, vadász poharak, **revolverek** 3 frt 50 krtól 20 frtig, szobafegyverek 9—12 frtig. — **Austriai jégkirály halifax** és patent csavaros korcsolyák a legjobb acéllal 1 frt 20 krtól 6 frtig. Felcsavarható szegpatkók 50 krtól 1 frt 20 krig. Továbbá valódi berstein lenk szobapadló hajmázomat vagyok bátor ajánlani, mely egyszerű használatánál, valamint tartós és hamar száradásánál minden eddigieket felülmul; egy kisebb szobára való doboz ára 1 frt 40 kr. Kétféle bőrlágyító kenőcs, bármilyen bőrhöz legjobban használható, 1 doboz 5 kr.

Továbbá **GYERMEKJÁTÉKOK**, ugymint: dominó, sakk vár, lottó és más társas játékok nagy választékban és karácsonyfa díszekkorakak dus alkalmi kirakataim szíves megtekintésére van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönséget tisztelettel meghívni — és az eddig is tapasztalt igen becses pártfogásért hálás köszönetet mondva, kérem azt továbbra is fenntartani.

Teljes tisztelettel:

BISZTRITSÁNY LAJOS.